

אנשי-שב"כ בכירים לשעבר מוכרים ידע ביטחוני בארצות-הברית. אנשי-מור סר בכירים לשעבר מוכרים ידע ביטחוני כבי ריטינה. קצינים בכירים במילואים מסיירת חרב מוכרים ידע ביטחוני בקולומביה. האם יש הבר? האם מכירת ידע ביטחוני של הש"כ והמוסד רומה למכירת ידע ביטחוני של סירת-חרוב? האם משהו בדק אם אנשי המור סר והשב"כ, המוכרים ידע ביטחוני בארצות-הברית, אינם קשורים באופן עקיף למאפיה האמריקאית?

האם יש הברל מהותי בין מכירת ידע ביטחוני וצידוד צבאי למישטרו המושחת של מור בוטו בזאיר לבין מכירת ידע ביטחוני לאנשי קרטלה-הסמים של קולומביה?

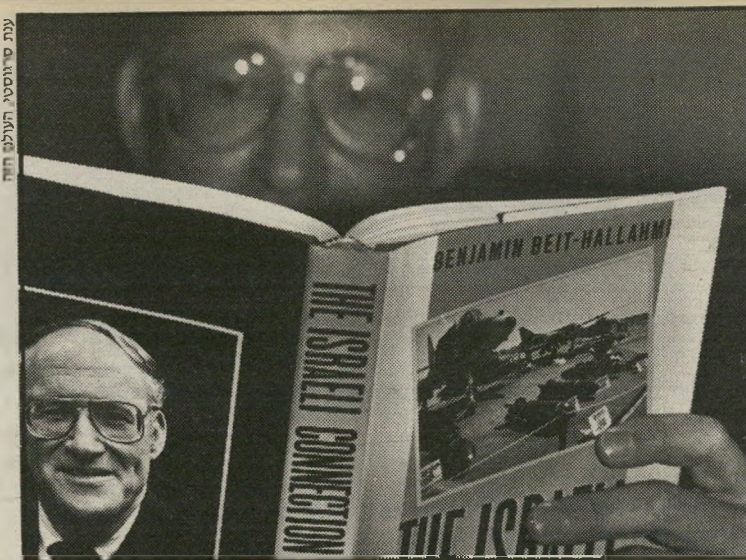
יתכן שיאיר קליין ואנשי חברת חוד-החיות עברו את הגבול הרק שבין מותר ואי-סור. יתכן שהפרשה לא היתה מעוררת סערה גדולה כל-כך, לולא שלפה רשת-הטלוויזיה האמריקאית סרט-ארכיון ישן ושילבה אותו בכתבה אקטואלית על נושא המלחמה בס"מ ביקולומביה.

יתכן שאיש לא היה מודעוץ מן הגילוי בעיתוי אחר. בעיקר משום שישראל הריש"מית והחציר-רשמית מנהלת מכירת ידע ביטחוני בכל רחבי-העולם, בעיקר בארצות-הער"לם השלישי, בעיקר בהגנה על מיסטריום-רוד"ניים, דיקטטוריים, צבאיים,

הפרופסור בנימין בית-הלחמי, מרצה לפ"סיכולוגיה באוניברסיטת חיפה, הקדיש יותר מ-10 שנים לכדיקת קשריה הצבאיים והביטחוניים של ישראל ברחבי-העולם. תוצאות מוזקרו ('אני פסיכולוג, ואת זה עשיתי כחוד-בינ'), התפרסמו לפני שנתיים בספר מרשים בשם הקשר הישראלי, את מי ישראל מחמד שת, ומרדוך. הספר שנכתב ושיצא לאור לרא-שונה בארצות-הברית, פורסם עד כה גם בה ריטניה, בגרמניה, בספרד ובשוודיה. אין זה מיקרה שהספר לא תורגם לעברית. הוא אינו נעים במיוחד לישראל.

בית-הלחמי חושב שסיפור קרטלה-הסמים בקולומביה וקשריו עם ישראלים הוא סיפור צדדי, לעומת הדברים המרכזיים שבהם יש"אל מתעסקת באופן רישמי

הוא מבדיל בין כמה תחומים: מכירת נשק — אם עלידי הממשלה, אם עלידי גופים

הישראלי תמיד יעזור למי שיש לו כוח וכסף. ראיון עם פרופסור בנימין בית-הלחמי

אל מהוזה שותף למהלכים אמריקאים בעולם השלישי. דברים אלה פורסמו בצורה בולטת בעת פיצוץ פרשת איראן-קונטרס.

כל העולם יודע, אומר בית-הלחמי, שכשמדובר במשימות צבאיות מסובכות וקשות, אפשר לסמוך על ישראל. ישראל מבצעת דברים לפי המדיניות האמריקאית, וכך זוכה ביתרון פוליטי ונכונות זכות בארצות-הברית, ישראל, לכן, אינה רק קבוצת המבקש סעד, אלא שותפה מדינית.

בית-הלחמי מרחיק עוד ואומר שישראל נמצאת, בעצם, בעימות עם מדינות העולם השלישי. ישראל היא נגד מהפיכות, היא נגד הילידים, ופה, נדמה לי, מצאנו את חוטיה-השני. טכ העימות מתחיל פה, בבית. ישראל והתנדר עה הציונית נמצאים כבר 100 שנה בעימות

אגב, במחקר שערך לקראת כתיבת הספר, מצא בית-הלחמי דימיון מפתיע בין המטוס כפיר הישראלי לבין המטוס צ'יטה הדרום-אפריקאי. הוא הביא כסיפור תמונה נדירה של המטוס הדרום-אפריקאי, מול הכפיר. יחסיה של ישראל בדרום יבשת-אמריקה מסועפים הרבה יותר. בחציה-הדרום המערבי יש לישראל יחסים דיפלומטיים עם רוב המדינות. ישראל, כותב בית-הלחמי כסיפור, הרוויחה לא רק חברים, אלא גם מעריצים אמיתיים באמריקה הלטינית. הגנרל אוגוסטו פינטושט, שליט צ'ילה, רוברטו רוביסון מאלס-לברדו והגנרל אלפרדו סטרוונר מפרגוואי הם כולם מעריי

בניקרגואה התקדמו למנגואה הכירה, והביטו את "המישמר הלאומי", הם מצאו שם ארגונים של רובי נג'ני, שאיש לא הספיק לפתוח אותם. הם הודיעו שלא ישתמשו ברובים אלה. שבר עיים אחרי תבוסת סומוזה, נסעה מישלחת של הסנדיניסטים לקובה ונתנה לפידל קסטרו רובה נג'ני ישראלי במתנה.

מייד אחרי שהסנדיניסטים הקימו ממשלה במנגואה, הם הודיעו שיכבדו את כל חובותיו של סומוזה, חוץ מאשר החובות לישראל ול-ארגנטינה בעבור נשק שקנה מהן.

אפשר למצוא את ישראל, אומר בית-הלחמי, במקומות שבהם מתנהלים מאבקים של מרוכאים המנסים לשנות את מצבם.

מדינות מצורעות

השנים היפות של ישראל באמריקה הלטינית היו בסוף שנות ה-70, תחילת שנות ה-80, כשברוב מדינות היבשת שלטו מיסטריום צבאיים. היום, כאשר מדינות רבות באמריקה הלטינית עוברות תהליך של דמוקרטיזציה, מתמעטת המעורבות הישראלית שם.

מכירת הנשק, אומר בית-הלחמי, היא הכי פחות משמעותית. השוק גדול, כולם מוכרים. ישראל היא שחקן זוט. מתוך מכירת של 100 מיליארד דולר לשנה בעולם, ישראל מוכרת אחוז אחד.

אבל יש עניין של פרויקטים משותפים עם מדינות מצורעות ואימוץ צבאי למדינות מצורעות. בזה ישראל מובילה. אז איך ישראל אינה מתעשי-רת?

אם נחשוב מה היו ההשקעות בתעשייה הצבאית ב-40 השנים האחרונות, נראה שת-מורה של מיליארד דולר בשנה זה כלום. כפי רוייקטים היקרים הצבאיים של ישראל אין שום ייצוא. טנכ המרכבה הוא פרויקט גדול ויקר, ואיש אינו קונה. מטוס הכפיר הוא פרוי

הוצאה ישראנית

ייקט גדול, ואיש אינו קונה. מטוס הערבה התחיל כפרוייקט של משה ארנס בשנות ה-60, כדי למצוא תעסוקה למהנדסים. זה בסך-הכל מטוס-תובלה. סומוזה השתמש בו כדי להצפיק את פבררי מנגואה. אבל כשיש הש"קעה רצינית על מטוס כזה, צריך מיספר מי-נימלי של מטוסים כדי להצדיק את ההשקעה. כדי לכסות את הוצאות הערבה, צריך למכור 250 מטוסים. עד היום מכרו 100.

כך שהרווחים אינם רק הפידיון, אלא החוזר ההון על ההשקעות.

כרוז שהקצינים הישראלים העובדים בארצות-העולם השלישי, המוכרים ידע ביטחוני מסוג זה אחר, עושים זאת בגלל המניע הכספי. במיסגרת מכירת-הידע הם עוברים, לעיתים, על הגבול הרק שבין מותר ואסור. בארצות-הברית וב ישראל הודיעו. קציני צבא ישראלים במיל, מיטב הנוער, אנשי ציני מוסר וטוהר-הנשק, מעורבים בהגנה על קר-טלה-הסמים בקולומביה. בית-הלחמי אינו מת-רגש: ישראל הרישמית היתה מעורבת בת-מיכה מאסיבית במילי כבנוביה של סוחר-סמים בל-בנו, והכנופיה הזאת נקראת מישפחת ג'מיל. אז מה החדשות? שם הם התחנכו לעבוד בש"רות טוהר-ההסמים.

עם הילידים, ואז, איך מרגיש קצין ישראלי צעיר, הנמצא כרגע בחו"ל ומשתתף בהגנה על המיטריום השונים? הוא מרגיש בבית.

אנחנו מסתכלים בשכירי-החרב ונדהמים מכך שהם נמצאים לצד כנפיות-סיסים. אני חושב שהיינו נדהמים יותר אילו היינו מוציאים אותם לצד תנועות-שיחורור. זה היה נראה אבסורד, אילו היינו מוצאים ישראלי בג'וני-גלים של ררוס-אמריקה עוזר למרוכאים. יש"אלים יעזרו למי שיש להם כסף ומעמד, ולאנשי-הסמים יש."

בית-הלחמי אינו רואה הברל גדול בין הגנה על ביתו של סוחר-סמים עשיר בקולומביה, לבין הגנה על מיסטריו של מובוטו בד-איה, רודן נורא, המטפח את הונו האישי כשהעם גוזע ברעב. תפקידם של הישראלים הוא להחזיק את מובוטו בשלטון, הם מבצעים את תפקידם במיקצועיות, ולא שואלים שא"לות."

המעורבות הישראלית הרישמית בקולומביה היא מועטת. ישראל מוכרת מטוסי כפיר למדינות זו, ומאמנת את טייסיה. אך מלבד זאת קיימה ישראל קשרים הדדיים עם כמה מן המיטריום האפלים ביותר באמריקה הלטינית. כאשר הסנדיניסטים

צים. כך היה גם אנאסטסיו סומוזה, שליט ניקרגואה. המעמד הצבאי הלטיני מעריץ את ישראל בגלל המאצ'ואיות שלה, בגלל הק-שיות שלה והיעילות. החברים של ישראל שם אינם המעמד הארזחי, כמוכן, אלא המע"מד הצבאי של אמריקה הלטינית. שם נמצאים רוב הידידים והמעריצים של ישראל."

האינטרס הישראלי בדרום-אמריקה אינו כסף, לפי בית-הלחמי. להפך, על הקונטר-ראס ישראל הוציאה כסף. כל שוק-הנשק בא-מריקה המרכזית הוא מגוון. אלה צבאות מאוד קטנים. כולם ביחד הם פחות מרבע צה"ל. אין שם שריון, אין שם כמעט מטוסים. המטוס המודרני ביותר שקיים שם הוא הסו"פ-רמיסטר, שישראל מכרה להונדורס."

יותר מכך: ישראל מוכרת למיטריום רוי-דניים אלה בעיקר נשק-שלל ממלחמותיה. לפי הסדר בין מיסרה-האוצר לבין מיסרה-הביטחון, הרווחים ממכירות אלה אינם הולי-כים לקופת-האוצר, הם מועברים ישירות לקופת מיסרה-הביטחון, ומשמשים מעין "קר-פת בית."

לכן חלק מהאינטרסים של ישראל בדרום-אמריקה ובאמריקה המרכזית קשורים במדיניות ובאינטרסים של ארצות-הברית. ישרי

פריטים שקיבלו אישור למכירת נשק ממיסרה-הביטחון — לבין שליחת יועצים צבאיים. כשמדובר בנשק, כל העולם רוצה למכור. ישראל מיוחדת בכך שבמיקרים רבים היא לא רק עוזרת בחומרה, אלא גם בתוכנה. שולחים גם ציור, גם אנשים וגם רעיונות.

אז אפשר לשאול מדוע מודעועים שקציני-ני צה"ל במיל' עוזרים לכנופיות-סמים, ולא מודעועים מזה שקציני-צה"ל במדים עוזרים למיטריום להישרוד?

מובן שהטיעון הישראלי הקלאסי אומר: אם אנחנו לא נהיה שם, משהו אחר יעשה את העבודה הזאת. אז מדוע שאנחנו לא נרוויח. אבל עיון מהיר כסיפור של בית-הלחמי מגלה שבמקומות רבים ישראל היא התומכת היחידה במיטריום אפלים. כך היה בזמן מיסטריו של אנאסטסיו סומוזה בניקרגואה, שהגיע לימיו האחרונים בדיוק לפני 10 שנים, ויש"אל היתה בסוף המדינה האחרונה שנשארה נאמנה לו.

ארגזי גלילי